

**De morbis ligamentorum ex materiei animalis mixtura et structura mutata
cognoscendis / [Godofredus Goetz].**

Contributors

Goetz, Godofredus.

Publication/Creation

Berlin : For G.C. Naukc, 1799.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/f22h7gbm>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

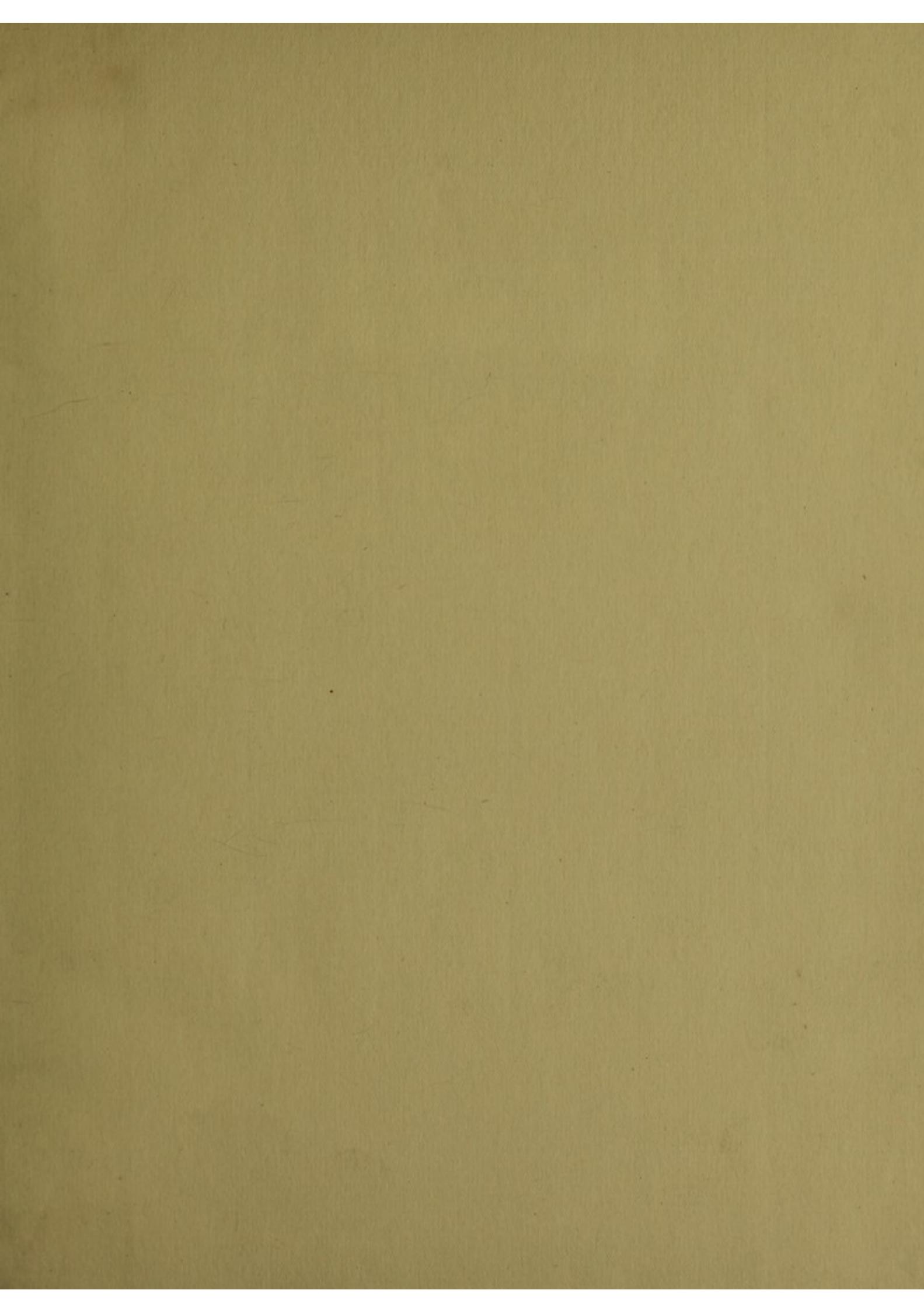
MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

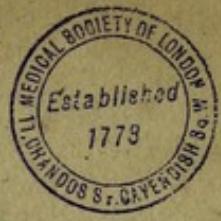
ACCESSION NUMBER

PRESS MARK

GOETZ, G.

715

DE
MORBIS LIGAMENTORUM
EX
MATERIEI ANIMALIS
MIXTURA ET STRUCTURA MUTATA
COGNOSCENDIS.

за

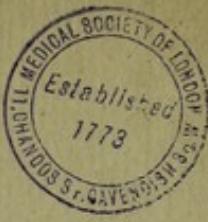
МИОТУИКАОД СІЯЛОМ

за

МАЛІНІ АМІАНІС

АТАДІА АІЗЕҰЛГА ДІЛІЛХІЛ

СІДІКЕДЕОДОО

D E

MORBIS LIGAMENTORUM

E X

MATERIEI ANIMALIS

MIXTURA ET STRUCTURA MUTATA

C O G N O S C E N D I S.

A U C T O R

G O D O F R E D U S G Ö T Z

G E D A N E N S I S,

C U M O B S E R V A T I O N E M E C K E L I I.

A C C E D U N T I C O N E S D U O.

BEROLINI,

I M P E N S I S G. C. N A U K C.

1799.

xx

MORBI LIGAMENTARIA

xx

MATERIALIS ANIMALIS

MULTA ET STRUCTURA MULATA

Cognoscendi

ALBONA

ALBONA EDOUARD

ERGONOMIA

CUM OPORTATISSIMO MULTA

ALBONA ET COINZ DAB.

EDITION

INTENSITATE NATURAE

A9

M. DANIELI THEODORO GRADE

APUD GEDANENSES PASTORI,

ETATERNIS AMORIS LIBEORE MENTIS

M U T N E C N O D O C

TEADINIE HOCCE OPUSCULUM

FRIDERICO DESCHNERO

REVER. MINIST. GEDAN. CANDID.,

PRIMI IN SCHOLA AD AEDEM ST. BARBARAE DOCENTIS MUNERE
FUNGENTI,

AFFINIBUS SUIS PERDILECTIS

S O C I A

GRADIS THEODORI DANI M
P U B L I C U M

FRATERNI AMORIS PIAEQUE MENTIS

D O C U M E N T U M

LEVIDENSE HOCCE OPUSCULUM

TRIDERICIO DEGENHINERIO

D.

A U C T O R.

P R A E F A T I O.

Quem, ut legibus academicis satisfaciam, conscripsi libellus, praefatione
haud indigere mihi videtur. Attamen praefixa sunt ipsi tractatui de
morbis ligamentorum, generalia quaedam physiologica, maximi quidem
momenti, quae autem nimis brevia forsitan, et ab omnibus numeris non
dum absoluta, multis videbuntur. Verum enim vero, cum mens mihi
haud fuerit de hisce thesibus physiologicis accuratius atque fusius differen-
di, nec arctae quidem introductionis limites hoc permiferint: **Lectores**
benevolos ad scripta physiologica ill. REIL, praceptoris in aeternum
colendi, et quidem speciatim ad istum qui nuperime in lucem prodiit
tractatum, veränderte Mischung und Form der thierischen
Materie, als Krankheit oder nächste Urfache der Krank-
heitszufälle betrachtet, vom Prof. REIL, Archiv f. d. Physiol.
III. B. III. St. pag. 424. rejicio. Sufficit mihi Lectoribus momentum
indicasse, ex quo hunc meum Commentariolum dijudicari optarem. —

Quod reliquum est, primam quae mihi obvenit occasionem arripi,
palam testandi, quantum Praeceptoribus, ad cineres usque colendis,
debeam. — Quali enim semper me prosecutus est, ill. MECKEL, insigni
favore et benevolentia, huic novum adjunxit, **Vir excellentissimus,**
addi-

additamentum, eo quod Tabulas, quarum explicationes Ipse adjecit, benigne mihi donaverit. — Pari humanitate atque animo benevolo et ill. REIL erga me usus est. Quid enim juveni, momento quo ingens vastumque Medicinae campum ingreditur, carius, quid magis necessarium esse potest, quam ut ipsi copia sit, consilio atque experientia Viri, in arte maxime periti, et de illa optime meriti, fruendi? — Talis vero, ad hoc usque tempus, mihi esse, Vir humanissimus benifice voluit, indefessus et in dandis, quae ad dissertatiunculam spectabant, consiliis. — Nec immemor sum beneficiorum, quae, a primis cursus academici initiis, ill. K. SPRENGEL in me collocavit. Consuetudini enim, qua me dignatus est, oblectationem pariter ac instructionem debo, frequentissimam atque perutilem. Nimirum in mecum communicandis, qui evolvendi mihi fuerunt, libris, semper desiderio meo benigne satisfecit. —

Quibus omnibus Praeceptoribus, Fautoribus pro tot tantisque benevolentiae singularis erga me speciminibus, gratias ago maximas, sincerissimas. Occasio mihi forte deerit, beneficia haec rite remunerandi: donec vivam autem, a studio et ardore eam impetrandi, nec umquam quidem desistam. —

DE
MORBIS LIGAMENTORUM
EX
MATERIEI ANIMALIS
MIXTURA ET STRUCTURA MUTATA
COGNOSCENDIS.

§. I.

Introductio.

Vita animalium consistit in perpetua phaenomenorum ipsius mutatione.

Ubinam autem nobis, causam horum phaenomenorum investigantibus, haecce quaerenda esset, nisi in objecto nostrae apperceptionis (Wahrnehmung), materie scilicet ipia, ex qua corpora construuntur? — Utrumque enim, tum vitae phaenomena, tum materia corporis sunt objecta sensuum externorum. Praeter ista nihil est quod in corpore percipiamus: ambo igitur ut in nexu causali sint, necesse est. —

Verum enim vero, duos inter se diversos effectus uniusdemque causae adscribere, leges intellectus nostri adversaretur. Videmus attamen continuo diversas in corporibus vitae manifestationes (Lebensäußerungen). Exinde igitur ad materiam continuo diversam, concludere debemus.

B

Una

Una enim eademque materia, nisi natura ejus atque conditio immutetur, ad diversos producendos effectus haud valet.

Sequitur exinde, continuam vitae phaenomenorum vicissitudinem materiae vicissitudinem aequa continuam jam supponere.

Tale vero argumentum a priori in Physiologia forsitan nondum satis convincens esset. Quamobrem necesse est, ut ex factis ipsis, vicissitudinem materiae ejusque cum vicissitudinibus vitae nexus probare studeamus; quae vero facta, quantum hoc fieri potest, sensus ferire, oportet.

Quaerenda igitur nobis sunt commutationis materiei exempla manifesta, in sensus cadentia. Quae autem status corporis sanus praebet, hujusmodi exempla, sibi plusve minusve similia sunt; ideoque statum morbosum, magis variabilem, observare debemus.

Omnibus hisce rite perspectis, cuivis sat persuasum erit, quantae utilitatis foret, seriem exhibendi omnium, qui haec vel illa organa afficiunt, morborum, quorum causae manifestae mixturae commutationi, adscribendae essent.

Primum hujusmodi tentamen, nuperrime nobis exhibuit ill. REIL^{a)}, quippe qui omnes, quibus mammae expositae sunt, morbos, ubi mixtura earum formaque manifeste mutata sit, collegit. — Similem in modum alterum nunc organorum genus, ligamenta nempe, tractare studebimus. —

Praemissa igitur ligamentorum definitione anatomico-physiologica (§. II. et III.), ad status eorum pathologicos ilico transeuntes, primo quidem de vitiis ligamentorum quoad numerum, paucis differemus (§. IV.); tunc situm eorum atque formam vitiatam considerabimus (§. V.). Paragraphus VIta vitia enumerabit, quibus volumen ligamentorum obnoxium esse, videmus, Cohæsionis horum organorum

a

^{a)} Archiv für die Physiologie 3 B. S. 424.

a solita conditione aberrationes in sequenti paragrapho (§. VII.) tractabuntur. Consistentiae autem istorum vitia, sequentis paragraphi objecta erunt (§. VIII.). Tunc ad evidenter mixturae materiei commutaciones progredientes, Osteogenesis praeternaturalem in ligamentis obvenientem, perpendemus (§. IX.). In paragrapho demum sequenti de variis vinculorum vitiis, rarioribus sane, nec quidem satis ab auctoribus determinatis, verba fient. (§. X.)

§. II.

Ligamenta — quid fint?

Ligamenta sunt illae partes corporis organicae, quae, quoad habitum externum, coloris sunt albicantis, ex fibris flexilibus, elastictis, plerumque parallele concretis, in substantiam tenacem, fibrosam, ruptioni fortiter resistentem, et solidam, compactae, eum in finem creatae, ut duae, pluresve partes, quae alias divulsae per se subsisterent, adunentur, atque in situ respectivo determinantur ^{b)}.

§. III.

Ligamenta impropre sic dicta.

Ex ligamentorum numero excluduntur eae partes, quae praeter officium coercendi alias partes, ut in situ et loco retineantur, aliquod corpus tertium, alterius usus, constituant; ut sunt ligamenta lata ac rotunda uteri, quae potiori jure receptacula ovariorum, tubarum fallopianarum ac vasorum sanguiferorum sunt, quam vera ligamenta, quibus uterus in sua fede figatur ^{c)}.

B 2

§. IV.

^{b)} WEITBRECHT Syndesmologia §. 5. ^{c)} WEITBRECHT l. c. §. 15.
Sect. I.

§. IV.

Vitia ligamentorum quoad numerum.

Peccat excessu, peccat defectu natura, ostenditque in quolibet ferme corpore, et paucioribus et pluribus organis, eundem obtineri effectum posse.— In genere autem natura in ligamentorum minus ac in aliorum organorum formatione, ludere videtur; quamvis haud negandum sit, nos hucusque parum, nec satis quidem attentionis ligamentis consecrassé ita, ut variae forsitan eorum a solita conditione aberrationes existant, quae a nobis nondum observatae sint. — Inter omnes enim, quos hoc circa objectum consultavi auctores, nec unum quidem exempla nimii ligamentorum numeri laudasse memini.

Defectus eorum autem plures adducuntur observationes, ita ut e. g. ligamenti femoris, quod teres vocant, defectum, haud inter causas rarissimas claudicationem producentes, habeant Pathologi^{d)}.

§. V.

Peccant forma atque situ.

Licet originaria ligamentorum forma ac situs haud minus constantes sint ac illorum numerus: inveniunter tamen a norma fixa saepe aberrantia, praesertim ubi quibuscumque causis praecedentibus, tam internis quam externis, forma eorum primaria, vel tota vel ad partem delecta fuerit. — Insigni deformationis hujuscemodi exemplum, cel. BONN nobis tradidit^{e)}

^{d)} Vid. Cl. BONN descriptio thesauri defectu ligam. femor. teret. leg. Nicossium morborum HOVIANI No. LAI obs. illustr. Anatomi. Obs. 7. et XXXVII. XXXIX—XLIII, XLVIII etc. MORGAGNI de sedibus et causis Ep. LVI, Defectus ligamentorum genu cruciat. art. 5. rum observat. vid. ibid. No. LXXV. De ^{e)} l. c. No. XXXIV.

articulum humeri dextri, senis septuagenarii, fidicinis, describens, qui quatuor ante obitum annos, lapsu luxaverat humerum; quo neglecto et non restituto, manum quidem fronti imponendi, vel ad dorsum movendi facultate carebat, motus tamen brachii inferiores antrorsum et retrorsum perficere, plectrumque agitanto vitam sustinere poterat miser. — Sectio cadaveris praeter dislocationem capitis humeri, pone musculum subscapularem delitescentis, novaque articularem caveam, capsam articuli, a parte interiori, vi luxationis ruptam, laceratam, ac separatam exhibuit, cui substituebatur altera, ab ora novi sinus orta, undique clausa, obducta et roborta musculi subscapularis latius expansi fibris. —

Huc jure quodam mihi referri videtur, quam idem cl. nobis dedit auctor descriptio f) ossium pelvis atque femorum mulieris adultae, utroque pede claudicantis, ubi pariter ac in priori casu novum sese formaverat, in dorso ilii utriusque, acetabulum. Intervallum prioris acetabuli atque novi articuli, occupabat substantia inaequabilis, crassa, ligamentosa, fere cartilaginea, quae ante devium femoris caput expansa, atque ilio adhaerens, specie nova capsae articularis, caput femoris devium involvebat, constans ex degeneratis partibus tendinosis muscularum, atque tumido perioftio, a vera naturali capsula membranacea, omnino diversa.

Ligamentum femoris teres latius quam assuevit, glandulaeque muciparae accretum, hinc et brevius, descripsit c. el. Bonn 8).

Formam ligamentorum in eo insuper a naturali secedere videmus, quod modo longiora modo breviora justo inveniantur.

Con-

f) I. c. No. XXIX. seq.

g) I. c. No. CCIV.

Contractum vidit e. g. ligamentum patellam cum tibia connectens, indeque brevius quam naturaliter esse debuerit, integrum tamen, cel. BONN^{h)} in homine, carie in articulatione genu affecto.

Vitii autem contrarii, mirae nempe elongationis ligamentorum, insigne specimen offerunt sceleta manuum in illa huic dissertationi annexa tabula.

Verum, non solum in locis, ubi natura ligamenta esse voluit, anomalum eorum situm atque formam invenimus; generantur etiam nova, tam quoad formam, quam quoad locum, quem occupant, praeternaturalia. Id quod imprimis videamus, ubi casu quodam, nexus ossium antea interruptus, nec quidem ope calli restitutus fuerit. —

RUY SCHIUS enim, ubi de fracturis colli femoris agitⁱ⁾, inquit se aliquando interstitium inter supremam femoris partem atque collum pluribus ligamentis crassis, duris, teretibus, quae non exterius, sed interius ducebantur, repletum, observasse.

SALZMANNUS^{k)} quidem ligamenta ista dura et crassa, quae inter caput et femur RUY SCHIUS viderat, et a natura, in cervicis locum, substituta esse non dubitaverat, ex perioftio facta esse, contendit, quod, a fractura laceratum, ibi non raro durius et crassius fieri, ligamentique vicem praestare, soleret^{l)}.

Huic

^{h)} l. c. No. LXXVIII.

quae fracturis ossium superveniunt c: 2.

ⁱ⁾ Thes. anatom. 8. No. 103.

§. 1 et 4. et c. 3. §. 2.

^{j)} in disp. de Articulat. Analogis, 1685, M. Nov.

^{l)} conf. Act. Erudit. Lipsiens. Anno

Huic opinioni vero, quod MORGAGNI ^{m)} illi jamjam opposuit argumentum fortiter contradicit, RUYSCIANA nempe ista ligamenta, non ad exteriōres fractorum ossium parietēs, sed ad eorum partem interiorem, pertinuisse.

Ossa brachii ambo fracta, nec quidem sanata, vincula membranaceo cohaerentia, describ. cel. BONN ⁿ⁾.

Epiphysin femoris superiorem, quae est caput rotundum, a cervice diductum in homine adulto, claudicante, per partem membrana internae articuli anteriorem, quae, a capsula ad collum reflexa, in recens nato, membranacea, in adulto, tendinosa tenacula efficit, in hoc autem subjecto degenerata, crassior, ac rubicunda fuit, — cum cervice adhuc cohaerentem, deser. ill. BONN ^{o)}.

§. VI.

Volumen eorum jam auctum, jam diminutum.

Quod omnibus singulisque ex quibus corpus humanum construitur organis, accidit, nempe ut causis diversis, mixturam materiei laedentibus, Volumen eorum modo auctum evadat, modo diminuatur: id ligamentis etiam accidere, Pathologum nullo modo fugit; licet et in hoc casu, ut in quovis fere altero, causa proxima hujus commutationis, laesa materiei mixtura ipsa, sensibus nostris, intellectuique humano, se subducat. —

Cuivis sene in mentem venit dirus ille, ligamenta articulationis genu praesertim afficiens morbus, Britanis prae caeteros communis, istisque sub

^{m)} I. c. Epist. LVI. art. 4.

^{o)} I. c. No. CCIV.

ⁿ⁾ I. c. No. CLXXXIII. et IV.

sub nomine, the with the SWELLING, nostratis vero sub ambiguo satis nomine, Glied-Schwamm, fungus articulorum P), cognitus.

Est enim hicce morbus, tumor genu ^{q)} diuturnus, cuti concolor, diffusus, in quo ipsa circa articulos ligamenta turgent, ac tela quoque proxima ambiens, infarcta ostenditur, sic ut simul in densam, fungosam quasi substantiam, mutentur.

Incipit hydarthus a dolore plus minusve acuto, rheumaticos dolores multum simulanti. Praecedit modo, modo consequitur dolorem, tumor in membrana adipali quae patellam investit, jamjam observabilis.

Haud raro etiam nullo dolore, manifestus paulisper tumor est. — Simul cum genu tumore, crepitus percipitur ex pressa parte, ubi tibiae infemitur, patellae ligamentum.

In graviscente morbo, nisi subveniat medicina, genu rigescit, intumescit, ac inflectitur. Dolor intenditur. Conglobatae inguinis glandulae haud raro tument, atque dolent. Crus atque femur marcent ^{r)}.

Morbo

p) Katzenkopf, Hydarthros etc. De origine ac ratione omnium horum nominum, ut et de morbo ipso imprimis legi merentur: J. A. REIMARI Tract. de Tumore ligamentorum circa articulos, fungo articulorum dicto. Leydæ 1757, recus. in HALLERI disput. pract. T. VI.

THOMAS BROWN, Disp. de Hydarthro. Edinburg, MDCCXCVIII.

BELL System of Surgery. Vol. 5. etc.

q) Hydarthrum non solum articulacionem genu, sed et extreimi pedis brachiorumque, quamvis rarius; rarissime autem ex ceteris ullum articulum petere, vid. in CALISENS System der Chirurgie, T. II. §. 40.

r) Quod quidem a vitio aliquo circa articulos plerumque fit, ac ab HIPPOCRATE jam observatum: quin, si in pueritia aliquid circa articulos noxae inferatur,

Morbo ad huncce gradum provecto, omnia citius in pejus ruunt. Tegmina evadunt tensa, immobilia. — Dolor perpetuus, acutus. Stridor a levissimo artus motu percipitur, ex consumtione cartilaginum, atque denudatione ossium, ortum trahens. — Aliquando abscessus in artu morbido proveniunt, humorem tenuem, subalbidum, maleque concoctum, sed parvam plerumque ejus copiam effundentes. — Nisi opportune amputetur insanabile membrum, hectica febre brevi absumitur aeger.

Sectiones artuum propter bujusmodi vitium amputatorum, sequentia obtulerunt:

Quidquid adest ligamentosae indolis, et fascia ambiens, nec non ipsa articuli capsula aequa ac ligamenta lateralia et cellulosa tela, ligamentis circa articulum adjacens horumque fibris interspersa, infarcto et, quasi spongia, absorpto humore praeter solitum crassum ac turgidum est, atque fungosam refert naturam. — Quo magis morbus in longum protractus fuerit, eo magis durus invenitur tumor. Nervi, tumoris vicinia, solito majores ac duriores. Musculi prope artum subpallidi, molles, istique quorum est genu flectere, praeter solitum contracti. Ossa sanis haud majora, vel si qua eorum pars turgeat, ossis femoris condyli imprimis, turgidi spectantur^{s).} Tibia aliquando erosa, numquam tumida. Fibula semper fana. Os femoris, etiam si

tur, dein membrum, quod affectum fuerat, minus quam alterum crescere. ^{s)} AUGUSTIN, tract. de spina ventosa ossium, Halae 1797. p. 7. — conf. Jeo-Uti, post ulcerā profunda ad humerum, v. d. Art. c. 14. et Epid. VI. Sect. I. §. 37. CHESELDIN Osteographia or the Anatomy of the bones. Lond. 1733 Tab. A luxatione, de articul. c. 13. §. 9. — c. 57. seqq. —

etiamsi raro turgidum, saepe tamen minus, quam in fani, durum est. Substantia ejus spongiosa, solito mollior, humore subcruento saniosoque oppletur; atque externa lamella non solum praeter naturam tenuis est, ac a cancellis facile separabilis: sed interdum etiam carie erosa. In infantibus, horum ossium extremitatibus excrescit spongiosa substantia, quae Ankylosin efficit. Periostea ossium quae ad articulum sic laborantem conferuntur; crassiora reperiuntur ac albidiora, nempe minus transparentia. Cartilagines articulares nitore solito privatae, vel et aliquando erosae. Interdum etiam, maxime si inveteraverit morbus, ligamenta eroduntur ac resolvuntur. — Adeps plerumque immutatus, flavus, obscurior, firmior factus. Intus in commissura saepe nihil fere vitiatum est; aut si quae illic etiam pravi humoris vestigia exstant; attamen raro collectio insignis.

Prodit exinde, verum sedem obstinati hujusce morbi, omnem medicamentorum usum vix non semper illudentis ^{t)} in ligamentis haerere; neque ossa ante affici quam ligamenta atque cartilagines erosa fuerint ^{u).}

Turg'efacta vidit mollioraque ligamenta genu decussata, REIMARUS ^{v)} in genu, ob ankylosin amputato, pueri qui ante sex annos, lapsu, genu offenserat. —

Capsam articularem femoris, luxatione praegressa, elongatam, integrum tamen, nec parum crassitie auctam, vidit cl. BONN ^{w).}

Oppo.

^{t)} HEISTERI Chirurg. §. 3.

^{v)} I. c. §. XLV.

^{u)} conf. WISEMANNI Chirurg. Lib. ^{w)} I. c. No. XLIV. seq. conf. No. IV, c. 4. p. 421. ^{LXXXI.}

Oppositum huic tumoris ligamentorum vitium, diminutio nempe justi eorum voluminis; haud inter rarissimos est, quos experiuntur haecce organa, morbos.

Exemplum insigne exstat in Tractatu cl. GUNTHERI^{x)} ubi primum lapsu in genu colliso, postea magis etiam, nixu supine cadentis aegri, distracto ligamento, patella ultra duorum digitorum intervallum, retracta sursum fuit, ac post mortem, exile penitus, flaccidumque, emaciatum quasi, ligamentum repertum est.

Ligamenta quae inter corpora vertebrarum dorsi, intercedunt, per compressionem continuatam, a distorsione spinae productam, extenuata delecta plane vidit cl. BONN^{y)}.

Simile quidquam observavit cl. MORGAGNI^{z)} in femina, cuius spina a naturali incessu parum quidem deflectebat; quae tamen inclinatio causa mulieri fortasse fuerat caput oblique gerendi, id quod deinceps effecit, ut de duobus teretibus vinculis, per quae secundae vertebrae dens, ad oram maximi calvariae foraminis alligatur, dexterum sinistro longius et crassius inveniret^{a)}.

Sectio femoris vetulae, a contusione coxendicis claudicantis, exhibuit in supra ejus junctura, teres, uti vocant, ligamentum, minus crassum

C 2

sum

^{x)} Observatio de contusione genui. praeternaturali. Lugdun. Batavor. 1797.
Guelpherbyti 1755. 4. p. 94.

^{y)} I. c. epist. LXIII. art. 19.

^{z)} I. c. No. CV. conf. JANI van
HEEKEREN. Specim. med. de Osteogenesi Boerhav. Aphorism. §. 556.

^{a)} conf. van SWIETEN Comment. in

sum ac firmum quam aequum sit, luridaque rubidine infectum ^{b).}

§. VII.

Vitiae Cohæsionis.

Ligamenta, quatenus ex fibris constant, possunt demum peccare, excessu aut defectu justae cohaesionis.

Sola ligamentorum cohaesio efficit, ut ossa articulata suo loco maneant: in quibus ergo requiritur quidem, ut cedere possint variis articuli motibus, sed et simul talis tenacitas, ut non patiantur nimiam elongationem.

Causis, quae nimiam cohaesionem, vel quod idem est, laxitatem ligamentorum producere valent, generalibus, quae relaxando totius corporis fibras agunt, aër scilicet humidus frigidus, diaeta mala, nimius aquosorum potus etc. etc.; topica quaedam accedit, ligamentis quae ad connectandas extremitates inserviunt imprimis infesta, collectio scilicet liquoris cuiusdam, ceterum blandi, in ipsis articularum cavis. Patet enim, quo magis vincula, quacunque causa relaxata sint, eo magis ad luxandum dispositos esse articulos ^{c).}

Luxationis talis, ex nimia laxitate ligamenti femoris, quod teres vocant, deducendae historiam, affert MORGAGNI ^{d).}

Rarissi-

^{b)} MORGAGNI l. c. Ep. LVI, art. 17.

^{d)} l. c. Ep. LVI. art. 7. — conf.

^{c)} MORGAGNI l. c. ep. LVI. art. 2. van

BONETI Sepulchretum Lib. IV. Sect. VI.

SWIETEN l. c. §. 365.

Obs. II. §. 2.

Rarissimum vero, si quis umquam, luxationis ex laxitate ortae BOETIUS^{e)} nobis tradidit exemplum. Erant enim a „pestilenti“ ischiade, vincula inferiorum artuum adeo relaxatae, ut pedes ambos, ad mensuram usque spithame longiores, quam in statu fuerant naturali reddiderit. „Quod mirabile, quidem est,“ uti MORGAGNI ipse observat, „sed illud mirabilius, quod personata aegra sit, ut deinceps absque ullo incommodo libere iteruin incedere posset.“^{f)}

Addenda hic est quae a PETITO^{g)} Chirурgo indicata est luxationis historia, non tam a causa externa, quam a laesione per hanc, mucilaginosis acetabuli glandulis, illata, ut uberior secreta mucilago, teres ligamentum sensim laxando, aut abrumpendo, caput femoris non statim, sed post longum tempus, extraxerit. — Historiam feminae commemorat MORGAGNI, quae post partum difficillimum claudicans, ligamentum femoris teres, flaccidum exhibuit, laxum^{h)}.

Quod laxitati obstat ligamentorum vitium, rigiditas nempe, senectutis fidelis iste comesⁱ⁾; omnibus ipsis, quae fibris solidis nimiam rigiditatem conciliant, producitur.

Quo

e) in Actis Nat. Curios. Tom. VII. Obs. 21.

f) MORGAGNI l. c. Ep. LVI. art. 15.

g) Memoires de l' Academie Royale des Sciences. A. 1722.

h) l. c. Ep. LXIX. art. 12.

i) „Morbus hic, senibus inevitabilis. ipsius vitae actione citius aut serius, plus minus exercitae ortus, senectus ipsa est morbus quem nullus medicorum umquam curavit, nec spes est, remediis umquam curatumiri.“ Vid. BACHERACHT Disp. de morbis ligamentorum, Leydæ 1750. §. XXXVIII. in HALLERI Disput. pract. T. VI. recusa.

Quo rarius ligamenta, articulis quiescentibus elongantur; eo facilius rigida fiunt. Inde post luxationes aut fracturas curatas, nisi aliquando moveantur articuli, saepe Ankylosis enascitur.

Omnia quae vertebrae nectunt, vel iis interponuntur, ligamenta, senectute elasticitatem suam ex parte amittunt; hinc in senibus spina in priora, curvatur. Hujus curvaturaem autem causam ab istorum ligamentorum in osseam naturam transitu pendere, mox videbimus.

Datur Ankylosoeos species, cui spuriae nomen tribuere, quae non est nisi rigor, contractio seu recurvatio articulorum, ex rigiditate ligamentorum proveniens. — Ubi enim, ex quaunque causa, ligamenta haecce obriguerunt, licet omnia reliqua in articulo se naturaliter habeant, exoritur immobilitas, quam postea sequitur tumor, ob linimentum Haversianum in cavo articuli aggestum, neque motu dissipatum, ut in sanitate fieri solet: adeoque perfectae Ankylosi, ansa dabitur ^{k)}.

§. VII.

Peccant consistentia.

Accidit saepe ut una cum cohaesione ligamentorum vitiosa, commutatio plus minus considerabilis consistentiae eorum, coexistat.

Adduximus jamjam casum, ubi in genu pueri, ob Ankylosin amputato, ligamenta decussata non turgefacta solum, sed et molliora videbantur.

Nec

^{k)} conf. REIMARVM in diff. supra laudata §. XLII

Nec defunt quidem status morboſi, huic oppositi exempla. —

Continet collectio ossium morbosorum HOVIANA, genu, quod olim tumor infestaverat, cujus ossa ad partem carie exesa, ligamenta autem, capsula nempe articularis, tendines capsae obductae, atque ligamentum patellae, induratae, callosae¹).

Post fracturam colli femoris, caput cum osse ipso haud ferruminatum fuisse, ligamentumque sic dictum capsulare, in crassam duram massam abiisse, a cl. MORGAGNI accepimus^m).

Quod senio omnes fere articuli obrigescunt, id cl. SWIETENIUS partim ex defectu pinguis olei, articulos lubricantisⁿ) partim etiam ex callosa indole derivat, quam sub hacce vitae periodo, ligamenta inducant^o).

§. IX.

Eorum in osseam naturam transitus.

Inter omnes quos hucusque consideravimus ligamentorum morbos, non datur in quo effectus praegressae materiei permutationis^p) evidentius sensibusque externis luculentius appareat, ac in Osteogenesi praeternaturali,

^{l)} BONN l. c. No. LXXIX.

^{m)} l. c. Epist. LVI. art. 10.

ⁿ⁾ conf. REIMARUS l. c. §. XLVI.

^{o)} v. Comment. in BOERH. §. 556.

^{p)} Ligamenta, ut quodvis alterum organum, perpetuae materiei permutationi obnoxia esse, nuperime demonstravit Amicissimus DOUTREPONT in Disp. inaug. De perpetua materiei organico-animalis vicissitudine. Halae 1798. 8.

rali, in hisce organis saepe saepius obvenienti. — Rationem autem, quam natura in ossificatione ligamentorum sequatur, scilicet an hoc ita fiat ut partes ligamentosae, osse obducantur; vel potius ita ut illarum loco fecer-
netur materies, dum ipsa absorbeantur: — haud extra omne dubium jam-
jam positum esse, autemamus. — „Scilicet multa fiunt, quorum per-
obscurus, quo fiant, modus et ratio est!”

Articulo vitio aliquo affecto, vel etiam ossibus invicem in contactum positis, vasa ossis, stimulo illo praeternaturali in actum concitata, praeter-
naturaliter eundem tonum acquirunt, eandemque agendi methodum servant,
ac in fracturarum consolidationibus illud fieri observamus ^{q).} —

Difficilis redditur, aut et impossibilis motus si articuli obrigescunt, aut
ossa loco articulorum concrescunt invicem ^{r).}

Frequentissimus hic morbus, quem Ankylosis dicunt, diversis ad-
modum causis adscribendus, vix non in omnibus articulis sedem suam habuit,
in aliis tamen frequentius quam in aliis.

Possedit COLUMBUS Sceleton hominis in quo omnes articuli totius cor-
pore a capite ad pedum digitos usque concreti erant ^{s).} Descripit CONNOR
truncum, cuius ossa omnia intime unita fuerunt, eorumque ligamenta ita
ossificata, et eorum articulatio ita oblitterata, ut non nisi unum continuum

ac

^{q)} conf. REIMARUS I. c. §. LXI.

^{s)} COLUMBUS de re anatom. Parisiis

1562. lib. 15, pag. 485. — conf. Philo-

^{r)} GAUBII institutiones pathol. p.
101.

soph. Transactions No. 461. p. 810. in
Mihles Abridgment Vol. 2. p. 425.

ac uniforme os efficerent ^t). Maxillam inferiorem adeo connatam et conjunctam conspexit COLUMBUS, ut omni motu prorsus caruerit ^u). Et maxillam inferiorem cum cranio unum os effecisse vidit CONNOR ^v). — PALFYN in uno latere concretam cum osse temporum vidit maxillam ^w). — Mirum hujus ossis cum osse temporum connexum descr. cl. SANDIFORT ^x). In insula Madera viderunt celeberrimi itineratores BANKS et SOLANDER cranium, cuius binae maxillae altero latere firmiter concretae erant, sic ut homo per longum temporis spatium coactus fuerit, alimenta assumere per foramen, sublato dente enatum ^y).

Primam vertebram cum occipitio coaluisse tradidit COLUMBUS ^z). — Caput cum prima et secunda colli vertebra concretum exstat in Museo rerum natural. Regis olim Gall. ^a).

Totam columnam colli in unum continuum os concretam vidit BACHERACHT ^b).

Secun-

^t) De stupendo ossium coalitu. Oxoniae 1695. pag. 4.

^u) I. c. Lib. II. p. 484.

^v) I. c. p. 7.

^w) PALFYN Beschrywing der beende- ren. p. 218.

^x) Observat. anat. pathol. T. I, [cap. VII.

^y) An account of Voyages undertaken for making discoveries in the southern Hemisphere, by Hawkesworth Vol. 3. — ERXLEBENS physik. Bibl. I B. p. 147.

^z) I. c. p. 484.

^a) Histoire naturelle avec la description du Cabinet du Roy. Tol. V, p. 129.

^b) I. c. §. XL.

Secundam dorsi vertebram cum prima ferruminatam vidi RIO-LANUS ^c).

Scripsit jam FALLOPIUS ^d), vertebrae facientes gibbositatem successu temporis ita simul ligari, ut una prorsus fiat vertebra, et nullum remaneat vestigium commissurae. Docuerunt hoc fectiones demortuorum, qui Scoliosi ^e), aut Cyphosi ^f) laborarunt, a recentioribus institutae, quibus concretae non tantum vertebrae, sed illarum, maxime curvatarum corpora, in unum adeo compacta fuerunt, ut quaedam ex iis corporibus in nihilum abiisse viderentur ^g). Ligamenta, parte priori per longitudinem spinae protensa in naturam osseam, tuberosam versa describ. cl. BONN ^h).

Costas cum vertebbris unum os formasse legimus in diff. supra laudatis, auctoribus COOPMANNS et de ROY.

Vertebrae lumborum cum osse sacro ⁱ). Offa innominata cum sacro, saepe Ankylosi nectuntur, sic ut tota pelvis ex uno osse constare videatur.

Pro-

^c) conf. PALFYN l. c. p. 28.

^g) conf. BONET l. c. Lib. II. Sect. XII. obs. 6.

^d) Praefat. ad tractat. de luxatione ossium. Oper. Tom. II. p. 61.

^h) l. c. No. C. et CIII.

^e) a ROY diff. da Scoliosi p. 73.

ⁱ) Hist. natur. avec la descript. p. 135-

^f) COOPMANNS diff. de Cyphosi p. 7. 136

Processus vertebrarum spinosi SCOLIOSI proiecta etiam inter se concrescent et deperduntur ligamenta interspinalia; sed haud existant talis horum ligamentorum in hominibus ossificationis, exempla, qualem in avibus senioribus haud rarum est observare, in quibus omnes illi processus coalescent in unum os^{k)}.

Ossa pelvis etiam substantia vere ossea cohaerere posse — id de quo per longum tempus dubitatum fuit — ex pelvis istius descriptione videmus, quam cel. SANDIFORT nobis dedit in Observationibus anatomico-pathologicis^{l)}, ubi primum, os sacrum in utroque latere adeo firmiter cum innominitatis concrevit, ut unius alteriusve ossis substantia confluxerit, et mixta quasi videatur; — ubi porro, a parte posteriori ligamenta quae ab osse sacro ad os ilium ultra sacrum prominens, tendunt, revera in os abierunt, et inter haec nonnulla, vere ossea, a reliquis partibus omnibus (exceptis illis unde oriuntur et ad quas tendunt) libera, verum ligamenti decursum egregie monstrant^{m)}; — ubi demum ab uno osse pubis ad alterum, tendit lamella ossea quae superiorem horum partem nectit, et haec lamella deorsum juxta posteriores ossium pubis partes descendens, tantopere sese dimittit, et in toto hoc tractu ossa nectit, ut linea a parte anteriori retrorsum et deorsum ducta, pollicis et dimidii longitudinem habeat.

Femur cum osse innominato conglutinatum vidit e. g. HILDANUSⁿ⁾, viderunt et alii.

D 2

Femur

^{k)} vid. van HEKERN l. c. p. 98.

ⁿ⁾ Lib. de Jehor. et Melicer p. 25.

^{l)} Lib. II. Cap. VI.

conf. de HAEN ratio medend. p. 306.

^{m)} Lib. IV. Cap. X.

BACHERACHT l. c. §. XLVII.

Femur cum tibia tam eleganter connexum fuisse, ut ne vestigium quidem juncturae apparuerit; imo rotulam tam arcte annexam genu ut nullo modo separari potuerit, **HILDANUS** refert ^{c)}.

Tibiae cum fibula, — ossiculorum tarsi inter se aut cum crure et metatarsi pluribus paucioribusque ossiculis, coalitus exempla varia, in thesauris ossium morbosorum exstant ^{p).}

Humerum cum scapula connexum in senis ^{q).} ibid. Cubitus a variis plane concretus observatus est. Cl. **SANDIFORT** pluriora ejusmodi adduxit exempla ^{r).}

Ulnae cum radio; — radii cum carpi ossibus et metacarpo ^{s).}

Totius manus extremae ossicula coaluisse, vidit **MÜLLERUS** ^{t).}

§. X.

Variae degenerationes.

Restat ut adhuc degenerationes quasdam ligamentorum, rares partim, partim satis nondum determinatas, quarum passim mentionem faciunt Pathologi, paucissimis verbis attingamus. — Inter istas quas rario-

^{o)} ibid. — conf. **SANDIFORT** Obs. Lib. I. Cap. VII. qui non solum tibiam atque patellam cohaerentes, sed cum tibia etiam talum concretum, describit. —

^{p)} Hist. natur. p. 143.

^{q)} p. 129.

^{r)} conf. **HILDANUS**, Observ. Cent. 3. Obs. 77. **TRIOEN**, Observ. med. chirurg. Tab. 10. fig. 1.

^{s)} Hist. nat. p. 130. **TRIOEN** I. c. pag. 9.

^{t)} Disp. de Ankyloſi, in **HALLERI** Disp. Chirurg. Tom. 4. p. 543.

rariores appellavimus ligamentorum degenerationes, ea quam Tabula prima dissertationi huic annexa, representat, transitus nempe membranae internae capsae articularis, in appendices subflavas, pingues quasi, hydatidum formam simulantes, — omnino locum mereri, nobis videtur. — Unicum enim tantum invenimus, huic nostro respondens, exemplum, — quamquam reapse pluriora extare, nullo modo negaremus — in Cl. BONN Thesauro HOVIANO ^a), ubi sectionem genu mulieris edentulae refert, quod praegressa pedis titubatione atque prolapso, tumore affectum fuit. Conuncta in hocce casu pluriora ligamentorum vitia inveniebantur. Ligamenta enim cruciata, nec non cartilagines semilunares, prorsus defuerunt. Ligamentum laterale internum incrassatum, externum extenuatum atque elongatum videbatur. Capsa articuli ab omni parte incrassata fuit. A parte interiori tota illa capsula ampla, et in cadavere tenaci, lutea synovia humectata, degeneravit in appendices globosas atque membranaceos processus. Globi illi, pinguedini inspissatae similes fuerunt; processus, particulas osseas, quasi fragmenta essent, recondidere atque obvolvere. —

Duo mihi tantum innotuerunt mutationis ligamentorum coloris exempla, quorum alterum cl. J. HUNTER adduxit quippe qui ea coloris subnigri, vedit, alterum vero cl. BONN qui albicantem, quo gaudent in statu fano, colorem, in rubicundum transiisse, observavit, l. c. No. CCIV.

Morbis ligamentorum non satis determinatis omnes ad numero sectionum historias, ex quibus nil apprehendimus, nisi forsitan ligamenta e. g. putrida, putrilagine infecta, erosa fuisse ^b). — Quid enim
hoc

^a) l. c. No. LXXV.

RONDILETIUS Tract. de dignoscendis
morbis, conf. BONET l. c. Lib. IV. Sect.

^b) FAERII HILDANUS l. c. cap. 27. VI. Obs. I. et IV.

hoc sibi vult? quales caracteres externos exhibuere haecce organa putrila-
gine, sic dicta, affecta? qualis est quam passa sunt, numeri, figurae ac situs,
voluminis, consistentiae et sic porro a solido statu aberratio, ex qua materiei
mixturam immutatam recludere possemus? —

§. XI.

En igitur quae de morbis ligamentorum ex materiei ani-
malis mixtura et structura mutata cognoscendis, dicenda
habuimus; satis superque contenti, si, quam in colligendis quae huc per-
tinebant, atque in elaborando hocce, imperfectum quale est, opusculum;
operam impendimus, haud prorsas perditum fuisse judicarent, quibus arrise-
rit forte, artis periti. —

O B S E R V A T I O.

Vir 60 annorum, parandis typis typographicis litterarum deditus (Schriftgiesser), arthritide a plurimis inde annis ita vexabatur, ut continuis articulationum pene omnium doloribus quam maxime angeretur. Prae reliquis capitis ad latus dextrum distorsio obliqua (ita ut humerum inter ejusdem lateris et caput multiplici modo plicatum linteum vel pulvinar interponere cogeretur, ne caput humerum tangeret), in superstite, ambulante inter alios homines, oculos feriebat. Extremitates tam superiores quam inferiores aspectui offerebant haec Carpi, plerumque digitorum articuli tophos sic dictos arthriticorum mentiebantur; simili genuum et tarforum aspectu. — Laborabat praeterea hydrocele lateris sinistri et insigni debilitate corruptus, licet omnia medicamenta rei adaptata in usum vocata fuerint, eo demum pervenit, ut, sub gressu in platea apoplexia subito affectus, os brachii dextrum fregevit; mors post aliquot dies inseguuta est.

S E C T I O C A D A V E R I S.

Ratione partium internarum quarumcunque nihil notatu dignum obtulit praeter notabilem laxitatem, tenuitatem et emaciationem, cum habitu partium carnearum convenientem, qualis etiam telae cellulofae et cutis conditio erat, quae hunc habitum in vita jam aspectu faciei Hippocraticae et palloris leucophlegmatici totius corporis cum oedemate extremitatum testabantur. Officium et articulorum lustratio prae reliquis necessaria reputata fuit et exakte fere per omne cadaver disquisitae hae partes momenta obtulere, ni plane nova, saltem diversa ab iis, quae vulgo pro sequelis materiei arthriticae depositae haben-

habentur. — Capitis obliquae distortionis ratio in eo haerebat, quod atlantem et os occipitis aequa ac inter eundem et subjacente in epistropheum vera ossa conjunctio (ankylosis) successive subnata esset. Una cum ankylosi e loco mota cernuntur ossa, dum atlantis positio obliqua et paulisper anterior; contrario illa epistrophaei adeo posterior sit, ut apex processus spinosi hujus ossis occiput tangat, ramus dexter baseos ejusdem processus osseo nexu cum occipite copuletur. — Hinc factum est, ut processus odontoideus epistrophaei medium foraminis magni ossis occipitis locum occupet, ita ut medullae spinalis ampla per hoc foramen via ultra dimidiam naturalis ambitus partem diminuta, medulla ipsa admodum compressa fuerit. — Reliquae cervicis vertebrae mobiles quidem adhuc inter se reperiebantur; sed nexarum per ligamenta figura concava anterius, posterius convexa est, quae etiam colli in vivente sene figura erat. Adeo pressum sibi adjacent hinc processus spinosi harum vertebrarum ut eorum substantia tenuissima, folia ossa elongata utroque in latere processuum spinosorum referat. — Fractura ossis brachii dextri, per reliquos paucos vitae dies neglecta fuerat, ob aegri ipsius deficiens de iis quae ipsi acciderant testimonium; hinc intumescientia brachii, ecchymosis primi nunc testes subhaerentis mali, nempe supremae corporis ossis brachii fracturae comminutae. Hujus investigatio tenuitatem ossis tanquam caussam disponentem fracturae declaravit, cum vix tertia parte parietes naturalem crassitatem offerebant, ita ut pellucens, oleo potius, quam medulla imbutus paries vastiorem naturali cylindrum ambiret et textus reticularis ossis deficiens cerneretur. Eadem ossium conditio in reliquis hujus extremiti ossibus aequa ac in omnibus caeteris sceleti erat, ita ut levi pressu frangi potuerint. — Laxissimae simul, licet synopia non abundabant, erant humeri capsulae ligamentosae ita ut facili nisu luxatio, alias in cadavere imitatu difficultis, produci potuerit. — Revera luxationem omnium carpi ossium completam simul (partim ope ligamentorum naturalium, partim ope tena-

tenaculorum ossorum cohaerentium), ad anteriora extremitatum inferiorum ossium antibrachii et metacarpi superiorum, eam difformitatem esse, quam tophos arthriticorum non raro appellamus; docet triplex manus positio quam Tab. II. exhibemus. Luxationem dictam tam a facie anteriore, ubi ab ossibus carpi eminentia (Fig. I. Litt. c. c. d. d.) producitur, cui a posteriori facie excavatio (Fig. III. Litt. c. d. e.) correspondet; praesertim lateralis manus expositio declarat (Fig. II.). Ob laxitatem ligamentorum luxationem accidisse, eo evidentius fit, quo propius ossium metacarpi extrema superiora ossium antibrachii inferiora contingunt, uti (Fig. II et III. Litt. c. d. e.) notatur. Utriusque manus praeterea ea fuit conditio ut, remotis tendinibus, distracta ad inferiora manus naturalem formam recuperaret; imo hodie, cum manus per duos annos in spiritu frumenti sat generoso asservatur, recedunt, hujus distensionis ope, carpi ossa, quae superius et inferius sibi proxima contingere solent; evanescit luxatio, quae aequa facile iterum motu opposito restituitur. Nullam aliam esse mutationem, quae ligamentis inter ossa metacarpi et phalanges priores (Fig. I. II. III. Litt. f. g. h.) aliis inter phalanges ipsas (Fig. I. II. III. Litt. i. k.) accidit, oculus loquitur. Aequa facile cedunt motibus deorsum factis, ubi luxatio evanescit, quae sursum pressis ossibus ea fit, quae et sub vita difformitatem harum partium efficiebat. — Utriusque genu habitus externus, is mollis tumoris erat, non fluctuantis, sed qualis fungi s. d. articuli (white swelling), facile palpabilis. Aperta capsula ultra naturales limites distensam cernimus, parum tamen synophiae continebat. Locum materiei nonnunquam vere calcareae s. tophorum, aliarum massarum hic vel revera visarum, (fictarum certe saepe, cum exactior disquisitio, negligitur) occupabant millenae hydatidiformes excrescentiae, facculi partim adipe, partim lympha spissa farti, ex parte vacui, quos omnes Tab. I. ita offert ut aequa egregium spectaculum nobis largiantur haec capsulae articulorum genu, in spiritu asservatae, ac molae hydatidicae,

cujus specimen nuper evulgavimus. Aequo acceptum Lectoribus futurum esse monumentum, quo egregia haec specimina oblivioni eripere studemus sperantes, monemus simul, data occasione anchylosis supra descriptam cum mutatione vertebrarum colli nos esse exposituros.

T A B U L A P R I M A.

Ligamenti capsularis genu faciem internam, innumerus processibus, partim filamentis plerumque hydatiformibus obsecsum offert. Maximi horum processuum partim in superiori capsulae recessu, partim ad latus externum et inferius conspicui, adipe turgent illi massae simili, quam adiposo-glandulosam in statu naturali articuli dicere amant; filamento membranaceo firmo caeterum membranae tenui annexae. Mediae magnitudinis, quae numero adeo primas superant, ut iis interspersae videantur hae, bursulas lympha tumidas referunt arte aggregatas, quibus tertise minores copiose immiscentur filamenta membranacea longa, exlucca. Sic omni puncto hirsuta redditur capsula, tunc praesertim egregium spectaculum offerens, cum leni motu agitatur liquidum, in quo natantes et fluitantes apparent omnes hae excrescentiae, praeter locum cui petiolus adhaeret.

- A. A. (super.) Sectione transversa apertam capsulae partem superiorem indicant. Ab hujus extremitatibus, filo munitis, descendunt sectiones longitudinales ad condylos tibiae usque.
- A. A. (infer.) Reclinatam offert ad inferiora faciem anteriorem et fundum capsulae.
- In hoc panniculo
- D. Patellae superf. internam denotat.
- B. C. extremitas ossis femoris inferior cartilagine obducta.

T A B U L A S E C U N D A.

Fig. I. Manus anterior superficies.

- a. Extremitas inferior radii s. basis ad posteriorem carpi faciem morbose versa.
- b. Ulnae extremitas inferior aequa ac radii (a) e loco mota.
- c. c. Ossium carpi ordo superior anchylosi junctus, mutata simul ossium constituentium forma.
- d. d. Ossium carpi ordo inferior eodem modo ac superior mutatus. Agglutina haec inter se ossa tuber efficiunt tophi arthritici speciem prae se ferens.
- e. Articulatio ossis metacarpi pollicis cum prima phalange ita mutata ut ad posteriiora versa sit phalanx, cum osse sesamoideo intermedio.
- f. Articuli inter os metacarpi digiti indicis et primae phalangis dislocatio ad anterius.
- g. Eadem digitii medii mutatio.
- h. Primae phalangis pollicis articulatio absque situs mutatione.

Fig. II.

Fig. II. Ejusdem manus latus radiale.

- a. Radii extrem. inferior, superiorem ossis metacarpi indicis tangens.
- b. Ulnae extr. inferior.
- c. Carpus ante extremitates radii et ulnae antrosum eminens, tophum mentiens.
- d. Pollicis ossis metacarpi morboſe curvati extremitas superior ipone ordinem carpi inferiorem dislocata.
- e. Ossis metacarpi indicis extremitas superior pone utrumque carpi ordinem ad radium usque e loco suo posita.
- f. Primae phalangis pollicis cum osse metacarpi et osse sesamoideo intermedio mutata figura partim a curvatura ossium, partim a recessu phalangis pone os metacarpi.
- g. h. Phalangum digiti indicis et medii priorum ante ossium metacarpi extrem. inferiores luxatio.
- i. Phalangis secundae pollicis incurvatio ad anteriora ob curvaturam phalangis primae. (Tab I. h.)

Fig. III. Posterior manus superficies.

- a. b. Extrema radii et ulnae inferiora deorsum pone carpum e loco suo mota.
- c. Os pisiforme processu styloideo ulnae extremitatem adjacens.
- d. Ossis hamati superficies posterior cum annexis pene naturali modo ossibus metacarpi digitii minimi et quarti.
- e. Portio ossis multanguli majoris cum suprahaerente radii extremitate inferiori sub-jacente osse metacarpi pollicis.
- f. Ossa metacarpi indicis et medii pone carpum ad radium luxata.
- g. Eadem pone phalangem primam eorumdem digitorum deorsum conspicua.
- h. Phalanges eorū digit ante capita ossium metacarpi haerentes.
- i. Ossis metac. pollicis c. prima phalange mutata articulatio.
- k. Curvatura primae phalangis pollicis c. secundae ad anteriore flexione.

T H E S E S.

- I. Causae febrium occasioнаles agunt, non humores depravando, sed irritabilitatem systematis exaltando.
- II. Cuivis organorum generi sua est peculiaris irritabilitas.
- III. Vesicatoria haudquaquam materiam morborum malignorum evacuant.
- IV. Materiam arthriticam, rheumaticam, catarrhalem, tamquam causam proximam horum morborum, nego.
- V. Sepsis, vera putredo, numquam in corpore vivo adesse potest.
- VI. Praeparata mercurialia, principio oxygenio, ipsis majori vel minori copia inhaerenti, efficaciam debere videntur.

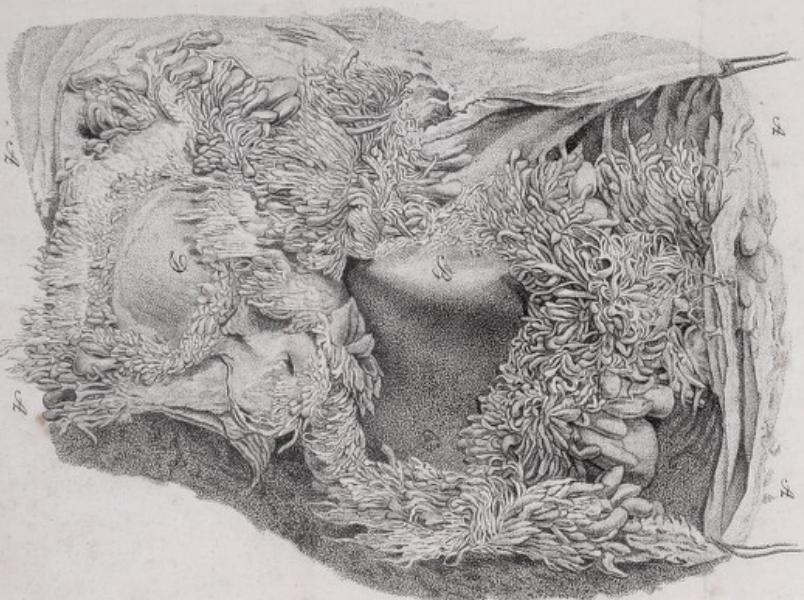
ΓοτΦρεδω τῷ Γοετίῳ

Σταῦρος Μάσχος χαιρεῖν.

Σοὶ δὲ, συνέδρῳ ἡδη γενομένῳ τῇς τῶν σοφῶν αὐθόπων διηγήσεως, τί ἀν ἔγωγε εἴποιμι, τοσούτων τὴν σὴν εἰς τὴν ἱερὰν τῶν ἀσκληπιαδῶν τέχνην δεινότητα δι' εὐφῆμου γλωττῆς ἀγόντων; τί ἄλλο, η ὅπερ Φίλιας ἐστὶ καθῆκον; συγχαίρω σοι τοῖνυν, Φίλη κορυφῇ, ἐκ παρδίας, δρῶν σε ἡδη τοῖς τῶν μουσῶν λαμπτροῖς στεφάνοις στεφανουμένουν, καὶ μὲν ἄλλον Πολυδάμακντα δαφνηφοροῦντα, τῶν τῶν πόνων τὸ ἔπαθλον κομιζόμενον· μηδὲ διαλείπῃς δὲ τὸν σὸν εἰλικρινῆ Φίλου Φίλων, εὖ εἰδὼς, μὲν οὐδέν ἂν ἐμοὶ γίνοιτο τῇς περὶ σὲ μυήμης ἱερότερον. Καὶ γάρ οὐδὲ ἀν εἰ πάνυ βουληθείην, ἐπιλαθέσθαι σου δύναμαι· πᾶς γάρ σου καὶ τῶν κατὰ σὲ, ἐπιλαθέσθαι δυνήσομαι, τῶν καίτοι ἀλλογενῆ, καὶ τοι περὶ τοὺς πρόποδας τοῦ τῶν μουσῶν ἐλικῶνος περιπόλαξοντα ἐμακυτὸν ἡδίου αὐδελφὸν Φίλησάντων, καὶ τοῦοικοῦς περιβαλψάντων; Υμῖν γάρ, Φίλων τριπόθητε, συνερχόμενος, οὐ μόνον τοὺς τῇς περὸς μεμρῶν ἀγάπης καὶ Φίλοφροσύνης καρπούς αφθόνως ἐτεύχουν, μᾶλλον καὶ οὐ μικράν ἐντεῦθεν τὴν ἡδουην καὶ ὠφέλειαν ἐκαρπούμαν, ποδηγητούμενος ἢ πρωτόπειρος εἰς τε τὴν ἐν τὴν Φίλοσοφίαν καὶ εἰς τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἀγουσαν· οὐδὲ ἀν εὔγνωμον δια βίου, μεγάλας τε διμολογῶν χάριτας, οὐ μόνον· ύμιν, μᾶλλον καὶ τῷ κλεινῷ συλλόγῳ τῶν ἐν πάσῃ, μετεπείν, τῇ εὑρωπαϊκῇ σφαιρίᾳ περιπύστιν γῆμῶν διδασκάλων, οὐ παύσομαι διακηρύττων τὸ πανευκλεές καὶ περιδοξὸν τῶν γερμανῶν γένος, τὸ σύγμεραι κλάδους πολυειδέσιν ἀνθεσι κομιῶντας ἀκφύον, εὐγνωμόνως διατραχῶν τὸ εἰλικρινὲς ύμῶν τῇς ψυχῆς, τὸ εὐπρόσιτον, τὸ πρέπον, καὶ μάλιστα τὸ πρὸς ἡμᾶς τοὺς τῶν κλεινῶν ἔκεινων ἐλλήνων ἀπογόνους ἐνθερμούμενον Φίλτρον· ἐρέωμένως οὖν εὐδαιμονῶν διαβιώτερος μοι Φίλων ἐρασμιώτετε, μηδέδην τῶν ἐγκαρδίων ασυ Φίλων ἐπιλαθόμενος.

Ἐν Ἀλῇ τῇς Σαξωνίας πυκνεψιῶνος Φθίνοντος αψήντης.

Tub. I.

*Thick part of a native Silesian Radish.
Ullmann's Druck 1798.*

Tab. II.

